

El mal ús dels antibiòtics porta l'OMS a declarar una altra crisi sanitària

L'alerta: els bacteris resistents es propaguen per la ignorància sobre aquest farmac

FABRIZIA MEDIA / GETTY

El 32% dels entrevistats creuen que poden parar de prendre's els antibiòtics quan es troben més bé

CELESTE LÓPEZ
Madrid

Fa anys que adverteixen que el mal ús dels antibiòtics està provocant la propagació de bacteris resistents per tots els continents, Europa inclosa. Però en un món en estat permanent d'alerta davant les amenaces de tot tipus, la realitat és que són pocs els que realment són conscients de la gravetat de la situació. Ahir l'OMS va tornar a intentar remoure la consciència de la ciutadania davant el que va qualificar de "crisi sanitària global" i d'"un dels màxims desafiaments per a la salut pública".

Ho va indicar la directora general de l'OMS, Margaret Chan, que va advertir que aquesta situació amenaça fins i tot molts avenços de la medicina. Només li va faltar dir que la situació és de risc immi-

nent, davant la constatació que el mal ús d'aquests medicaments ocasiona l'augment dels costos sanitaris, hospitalitzacions prolongades, fracassos del tractament i, de vegades, fins i tot la mort.

En un intent per fer entendre els perills de la resistència dels bacteris als medicaments, l'OMS va llançar ahir una campanya mundial sota el lema "Antibiòtics: prendre'n amb compte" amb l'objectiu de millorar la comprensió i treballar de manera més coordinada amb governs i autoritats sanitàries de tot el món. Es tracta d'una campanya que es justifica encara més després dels resultats d'un estudi fet públic ahir que remarca les creences equivocades que imperen en la societat.

Així, el 64% dels ciutadans creuen que es poden utilitzar antibiòtics per tractar refredats o gripes,

Conseqüències devastadores

■ "Els antibiòtics eficaços han estat un dels pilars que ens ha permès viure més temps amb més salut i beneficis de la medicina moderna. Si no prenem mesures importants per millorar la prevenció de les infeccions i no canviem la nostra manera de produir, prescriure i utilitzar els antibiòtics, el món patirà una pèrdua progressiva d'aquests béns de salut pública mundial amb unes repercussions que seran devastadores". Així de taxatiu es mostrava l'OMS Fabril de l'any passat quan va presentar el primer informe mundial sobre la

resistència als antibiòtics. Llavors l'OMS va llançar un decàleg per evitar la catàstrofe que s'acosta si no es modifiquen els hàbits en aquest camp. Així, demanen als ciutadans que utilitzin antibiòtics únicament quan els hagi prescrit un metge; que completi el tractament prescrit encara que es trobin més bé i no donin els seus medicaments a altres persones ni utilitzin els que els hagin sobrat de prescripcions anteriors. I als metges que dispensin antibiòtics només quan siguin veritablement necessaris.

malgrat que aquests fàrmacs no tenen impacte sobre els virus. A més a més, només dos terços de les persones entrevistades sabien que la resistència als antibiòtics els pot afectar personalment a ells o a les seves famílies, però descobeixien la manera d'afrontar-ho. Així mateix, el 32% dels entrevistats creuen que poden parar de prendre's els antibiòtics una vegada es troben més bé, en lloc de complir el tractament indicat pel metge, cosa que és fonamental.

Una altra idea equivocada, però molt arrelada, és que la resistència als antibiòtics té lloc quan l'organisme d'una persona es torna resistent a aquests medicaments, quan en realitat això li passa únicament al bacteri. Per això aquest problema pot afectar qualsevol, inclosos els que es prenen els antibiòtics de manera adequada i sota prescripció mèdica, cosa

Dos terços de la població pensen erròniament que aquests medicaments combaten la grip

que no comprèn el 44% dels entrevistats, que pensen que aquest problema només afecta els que prenen antibiòtics de manera inapropiada.

"Els resultats d'aquest estudi posen de manifest la urgència de millorar el coneixement sobre la resistència als antibiòtics", va afirmar el subdirector de seguretat sanitària de l'OMS, Keiji Fukuda. El canvi de comportament necessari és "el repte sanitari més important del segle XXI", va advertir.

A Espanya la situació no és en absolut òptima. De fet, segons els resultats publicats el dia 12 de novembre a la revista *Eurosurveillance*, la situació europea continua empitjorant amb relació a la propagació d'enterobacteris productors dels enzims anomenats carbapenemases i resistents a antibiòtics d'última generació; vuit països, entre els quals Espanya, han reportat una propagació progressiva, i en tres la situació ja és endèmica, informa l'Institut de salut Carlos III.

Des d'aquest organisme, es recorda que, malgrat que la gran majoria dels antibiòtics es consumeix fora dels hospitals, a Europa l'ús hospitalari en els últims quatre anys ha mostrat una tendència creixent significativa i s'ha convertint en un "important" motor de la propagació de bacteris resistents a múltiples fàrmacs. ●